

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
'T KOFCHIP - STICHTING DE LAGE LANDEN (NTC-PO)**

School : 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-po)
Plaats : ROME - ITALIË
BRIN-nummer : 28FL
Onderzoeksnummer : 92811

Datum schoolbezoek : 19 en 20 maart 2007
Datum vaststelling : 2 mei 2007

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 KWALITEITSPROFIEL	7
3 BESCHOUWING	11
4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-po) in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde toezichtkader primair onderwijs 2005.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

In de brochure 'Toezichtkader PO 2005' vindt u achtergrondinformatie over de indicatoren die de inspectie bij haar toezicht in ogenschouw heeft genomen. U kunt deze brochure downloaden van de website van de onderwijsinspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast. Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan een document ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking heeft. Het betrof het Zelfevaluatie-instrument voor NTC-scholen van de Stichting NOB.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd. Ook de vragenlijst periodiek kwaliteitsonderzoek is bij de analyse betrokken.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal. Deze lesbezoeken vonden plaats op twee van de drie leslocaties van de school.
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met de coördinator.

- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen, leraren en ouders.
- Eveneens is een gesprek gevoerd met het bevoegd gezag, een vertegenwoordiger van de Nederlandse Ambassade, de directeur van de Engelse school St. George's en de directeur van de Italiaanse Scuola Media 'Omero'.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met coördinator en het team.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-po)

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.		●		
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	

Leerstofaanbod

	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal zijn dekkend voor de kerndoelen.				●
3.4 De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
3.6 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
3.8 De school biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Tijd

	1	2	3	4
4.1 De school heeft voldoende onderwijstijd gepland (120 uur per jaar).		●		
4.2 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			●	
4.3 De school heeft maatregelen genomen om ongeoorloofd verzuim tegen te gaan.			●	
4.4 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Pedagogisch handelen

	1	2	3	4
5.3 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.				●

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Afstemming	1	2	3	4
7.1 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.			●	
7.3 De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●
8.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau.			●	

Sfeer op school	1	2	3	4
9.3 De ouders/verzorgers tonen zich betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			●	
9.5 De leerlingen en het personeel voelen zich aantoonbaar veilig op school.				●

Begeleiding	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
10.2 De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			●	

Zorg	1	2	3	4
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	
11.5 De school betreft de ouders/verzorgers van leerlingen bij de zorg van hun kind.			●	

Resultaten	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		

Ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			●		

3 BESCHOUWING

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven over de kwaliteit van het onderwijs op de school.

3.1 Uitgangssituatie

't Kofschip te Rome is NTC-school, waar onder andere vanwege de afstanden in de stad, wordt lesgegeven op drie locaties. De school verzorgt al zo'n 25 jaar het onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur voor Nederlandse en Vlaamse leerlingen.

De school telt in het totaal veertig leerlingen (vrijwel uitsluitend T1- en T2-leerlingen), waarvan dertig in het primair onderwijs en tien in het voortgezet onderwijs. Op de lesplaatsen St. George's en Scuola Media 'Omero' heeft de school door de weeks het medegebruik van enkele lokalen en is er een bibliotheek aanwezig, waar leerlingen boeken kunnen lenen. In de kelder van het Istituto Olandese zijn enkele ruimtes waar de Nederlandse leerlingen van de zaterdaggroep les krijgen. Ook daar kunnen zij Nederlandse boeken lenen.

Het team van 't Kofschip bestaat uit een coördinator en drie bevoegde leraren. De leraren beschikken over een ontheffing voor het geven van de lessen in het voortgezet onderwijs.

In de context van de school spelen drie cruciale factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van de school:

- de Nederlandse afdeling beschikt over voldoende ruimte voor het verzorgen van de lessen. De ruimte op het Nederlandse Instituut is beperkt, maar deze wordt doelmatig gebruikt. Op de andere lesplaatsen is er voldoende ruimte en zijn er kasten in de gangen waar leraren hun onderwijsmaterialen kunnen opbergen;
- de afdeling heeft een stabiel team met bevoegde leraren en een coördinator;
- de afdeling onderhoudt via de coördinator goede contacten met de zowel het Istituto Olandese als met de scholen waar de andere twee lesplaatsen zijn gehuisvest.

3.2 Algemeen beeld

De inspectie concludeert dat 't Kofschip te Rome de kwaliteit van haar onderwijs sinds het vorige inspectiebezoek in 2003 heeft verbeterd. Alle kernindicatoren zijn op twee na van voldoende tot goede kwaliteit. De eindopbrengsten en tussenopbrengsten van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden. De school realiseert een onderwijsleerproces dat door het gebruik van nieuwe methodes en inzet van laptops eigentijds is ingericht. Er bestaat voldoende zicht op de kenmerken en de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. Het systematisch volgen van de leerlingen is sinds het vorige periodiek kwaliteitsonderzoek aanmerkelijk verbeterd door de invoering van een gestandaardiseerd leerlingvolgsysteem. Met de gegevens uit dit systeem volgen de leraren de ontwikkeling van de leerlingen op de voet. In de komende periode bekijkt de school op welke wijze digitalisering van de leerlinggegevens kan worden gerealiseerd, waardoor de beschikbaarheid en toegankelijkheid er van verbetert.

Wat betreft het welbevinden van de leerlingen en het personeel en de mate waarin zij zich veilig voelen op school stelt de inspectie, op basis van gesprekken met leerlingen en teamleden, tevredenheid vast. De ouders zijn tevreden over de goede communicatie met de school en de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de leraren. Zij typeren de school als laagdrempelig en worden naar hun zeggen voldoende geïnformeerd via de website, rapportages en brieven.

Het huidige kwaliteitsprofiel vormt de basis voor het inspectiebesluit om 't Kofschip op te nemen in de reguliere planning. Dat wil zeggen dat de school in beginsel over vier jaar opnieuw wordt onderzocht. In de tussenliggende periode vindt jaarlijks een digitaal onderzoek plaats.

Hieronder geeft de inspectie nadere toelichting op een aantal indicatoren, ter verduidelijking.

3.3 Toelichting

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt twee soorten opbrengsten van het onderwijs: eindopbrengsten (resultaten van leerlingen aan het eind van het basisonderwijs) en tussentijdse opbrengsten (resultaten tijdens de schoolloopbaan van leerlingen). Ze kijkt daarbij naar technisch en begrijpend lezen, spelling en woordenschat. Bij kleine aantallen leerlingen oordeelt de inspectie vanwege mogelijke fluctuaties met enige terughoudendheid over de opbrengsten. Daarbij komt het gegeven dat de inspectie op deze school haar oordeel door de recente invoering van gestandaardiseerde toetsen niet op een groot aantal jaren kan baseren. De beschikbare eindopbrengsten zijn evenwel van een voldoende niveau. Dat wil zeggen dat de leerlingen aan het eind van groep 8 op het niveau scoren dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht.

Het inspectieoordeel over de tussentijdse opbrengsten is eveneens 'voldoende'. Dat wil zeggen dat de resultaten van leerlingen voor de diverse aspecten van de Nederlandse taal tijdens de schoolperiode tenminste op het niveau liggen dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht. Een uitzondering daarop vormt het begrijpend lezen. De resultaten voor dit belangrijke aspect van de Nederlandse taal kan de inspectie niet beoordelen, omdat de school de leerlingen tot nu toe niet toetst met methode-onafhankelijke toetsen. De school start daarmee aan het begin van het nieuwe schooljaar.

Kwaliteitszorg

De zelfevaluatie is van een voldoende niveau. Als instrument voor de kwaliteitszorg hanteert de school het zelfevaluatie-instrument voor NTC-Scholen van de Stichting NOB. Op basis van de resultaten van dit instrument bepaalt het team welke onderdelen van de onderwijs zij als verbeteronderwerp aanmerkt.

Bij de kwaliteitszorg maakt de inspectie twee opmerkingen.

Het eerste punt heeft betrekking op verantwoord en afleggen aan betrokkenen over de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie geeft de school in overweging de verbeterplannen daarvoor jaarlijks concreter uit te werken in een jaarplan. In dat jaarplan kan de school de resultaten van verbeteracties in het afgelopen jaar evalueren en anticiperen op verbeteringen die in het komende schooljaar worden uitgevoerd. Door het realiseren van een meer gestandaardiseerde vorm voor het rapporteren over de kwaliteit (in de vorm van jaarplannen) krijgt de school beter inzicht in de ontwikkeling van de kwaliteit door de jaren heen. Jaarplannen bieden daarenboven de mogelijkheid aan het bevoegd gezag en aan de ouders in de schoolgids en op de website van de school verantwoording af te leggen.

Het tweede punt betreft de evaluatie van het leren en onderwijzen. Binnen de huidige kwaliteitszorg blijft dit onderdeel onderbelicht. Indicator 1.3 beoordeelt de inspectie daarom als 'onvoldoende'. De inspectie mist de mogelijkheid voor leraren om bij elkaar, aan de hand van geëxpliciteerde observatieformulieren, kennis te kunnen nemen van hoe op de werkvloer wordt gewerkt. Voor de afstemming van aanpakken en werkwijzen van leraren zijn deze observaties van groot belang. Het team wil binnen afzienbare termijn dit belangrijke aspect van de kwaliteitszorg evenals regelmatige observaties door de coördinator invoeren.

Onderwijspraktijk

De scores op indicatoren die betrekking hebben op de onderwijspraktijk variëren op één uitzondering na van 'voldoende' tot 'goed'.

'Onvoldoende' scoort de geplande onderwijstijd (indicator 4.1). Op leslocatie St. George's krijgen de leerlingen van het primair onderwijs wekelijks maar anderhalf uur les. Daarmee komt de school niet aan de richtlijn van drie contacturen per week, oftewel 120 uur per jaar. De inspectie heeft dit punt met het bevoegd gezag besproken en afgesproken, dat zij maatregelen neemt die er toe leiden, dat alle leerlingen met ingang van het volgende schooljaar drie uur onderwijs per week krijgen.

De leraren zorgen voor een duidelijke structuur in de lessen, waardoor de leerlingen weten waar ze aan toe zijn. De leerlingen hebben plezier in de onderwijsactiviteiten en laten dat onder andere blijken door hun actieve betrokkenheid.

Voor de zorgleerlingen die extra aandacht nodig hebben, hanteert de school (als dat noodzakelijk is) handelingsplannen, waarin de aard en de mate van de extra hulp worden beschreven. Het formuleren van expliciete doelstellingen in deze plannen is van groot belang bij het afronden van de periode van extra hulp. In een aantal plannen ontbrak er op dit punt voldoende scherpheid. Tijdens de nabespreking heeft de inspectie gewezen op het cultuuronderwijs. De school besteedt weliswaar aandacht aan onderdelen van de Nederlandse en Vlaamse cultuur, maar er is nog geen sprake van een gesystematiseerd aanbod over de leerjaren heen. De Stichting NOB werkt momenteel aan de uitwerking van een module voor het cultuuronderwijs. De school zal, zodra deze beschikbaar is, kennis nemen van de module en bezien hoe zij hiermee het cultuuronderwijs kan verbeteren.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de door het bevoegd gezag vastgestelde schoolgids en schoolplan.

Op basis van dit onderzoek concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet. Enkele kleine opmerkingen met betrekking tot het schoolplan en de schoolgids heeft de inspectie met de coördinator besproken. Zij verwerkt de opmerkingen in het nieuwe schoolplan en de nieuwe schoolgids die het bevoegd gezag vóór 1 september 2007 vaststelt. Het bevoegd gezag mailt het schoolplan daarna samen met de nieuwe schoolgids aan de inspectie.

Op basis van de geplande onderwijstijd concludeert de inspectie dat de school voor de lessen in het primair onderwijs op één lesplaats niet toekomt aan drie contacturen per week. Voor het begin van het nieuwe schooljaar informeert het bevoegd gezag van de school de inspectie per mail op welke wijze zij in het schooljaar 2007/2008 drie uur onderwijs (= 120 uur per jaar) voor alle leerlingen realiseert.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een periodiek kwaliteitsonderzoek. In de tussenliggende periode vindt jaarlijks een digitaal onderzoek plaats.